

GLE DAMO • Baron Münchhausen in njegove neverjetne prigode na velikem odru novogoriškega gledališča

Njegova resnica je visoko nad našo lažjo

Baron Münchhausen pri nas že dolgo slovi kot lažnivi Kljukec, a satirična komedija moskovskega dramatika Grigorija Gorina, na ogled v novogoriškem gledališču, nas uči, da pri neumrljivem junaku in njegovih neverjetnih pustolovščinah ne gre za laži - ne, vse je res, samo verjeti je treba!

• **ANDRAŽ GOMBAČ**

Slovitega junaka je po resnični osebnosti ustvaril nemški pisec, knjižničar in znanstvenik Rudolf Erich Raspe (1736-1794), zatem pa je baron Münchhausen doživel vrsto priredb. Njegova brezmejna svoboda je leta 1976 v totalitarni Sovjetski zvezi navdihnila Grigorija Gorina (1940-2000), ki je plemenitega pustolovca postavil na zatožno klop, ga soočil z vladajočo družbo in njenimi togimi konvencijami.

Gorinovega Barona Münchhausna je poslovenil Borut Kraševac, danes naš vodilni prevajalec iz ruščine, na veliki oder Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica pa je igro postavila

režiserka Yulia Roschina. Ob dramaturški podpori Ane Kržišnik Blažica je Gorinovo zgodovinsko zamaskirano satiro ustrezno postavila v dobo razsvetljenstva, vsaj v prvem delu - da je na odru, polnem težkih zasrtorov, ki se vrstijo v globino odra, vse videti in slišati starodobno, poskrbi mogočna gledališka mašinerija: scenografka in kostumografka Vasilija Fišer, skladatelj Branko Rožman, oblikovalca odrskega giba Ravil Sultanov in Natalia Sultanova, oblikovalka maske in frizure Mirela Brkič ter drugi.

Še eno polnokrvno magistralno vlogo je izklesal Kristijan Guček - njegov Münchhausen je duhovit in ganljiv, poetično vznesen, tudi presenečen in prizadet,

ko človeštvo noče sprejeti njegovega daru, neverjetnega odkritja - novega, dodatnega pomladnega dne. Gučkov baron ima tudi prepoznavne brke, a pomembneje je, da ga igralec ni prignal v karikaturu.

Bolj poetične prizore niza z nesojeno ženo Marto (Patrizia Jurinčič Finžgar), bolj napete pa s soprogo Jakobino (Ana Facchini), od katere se želi ločiti. Njegovega sina Teofila kot ranjenega, vzkipljivega, tudi pavje ošabnega mladca upodobi Andrej Zalesjak, pastolja kot resnobno zategnjeno avtoriteto Radoš Bolčina, v vlogah župana, odvetnika in služabnika nastopijo Tilen Kožamelj, Blaž Valič in Žiga Saksida. Jože Hrovat 40-letnico igranja v novogoriškem gledališču praznuje z eno večjih in boljših vlog v zadnjem času, upodobi vojvodo, obremenjenega z modnimi detajli, še posebej posrečeno pa se v humornem tandemu ujame z Jakobom

Šviligojem, gojencem Amaterskega mladinskega odra (AMO) v vlogi sila ustrežljivega poveljnika.

Predstava se kostumografsko in tudi sicer mahoma posodobi v drugem delu, po odmoru, ko se baronov fantastični imperij sesuje in vajeti prevzamejo stebri družbe. Iz Münchhausna skušajo napraviti mit po svoji meri, izklesati veličasten spomenik pokojniku. A se jim svobodomiselni junak ne pusti obtesati, niti noče preklicati svojih neverjetnih dogodivščin in dosežkov. Za svojo resnico je pripravljen dati glavo - odlika, ki se ji ne moremo več smejati.

Predstavo bodo danes ponovili kar dvakrat, opoldne za šolarje ter ob 20. uri za abonente in druge. Še posebej slovesna pa bo baje repriza 32. maja (če verjame v ta dan), ki ji bo sledila pogostitev z ustreljeno in že med padanjem z neba spečeno raco. •

Naslovno vlogo v Baronu Münchhausnu igra Kristijan Guček, njegovo Marto pa Patrizia Jurinčič Finžgar.